

SPARTANIE

Falanga – „zwarta grupa”

Moralnym, społecznym, a przede wszystkim politycznym obowiązkiem obywatela *polis* było walczyć za swoje państwo w czasie wojny.

Do służby wojskowej zobowiązani byli obywatele od 20 roku życia i przez co najmniej 40 lat pozostawali na liście mobilizacyjnej.

Dezercja lub tchórzostwo mogły prowadzić do utraty obywatelstwa.

Ekwipunek hoplity – Panoplia (całość ważyła 30kg):

- *Aspis* – duża, okrągła tarcza w kształcie miski, mająca około metra średnicy, waga 7kg), zbudowana na drewnianym rdzeniu, pokryta z zewnątrz niezwykle cienką warstwą kutego brązu, od wewnątrz obszyta skórą. Z powodu swojej dużej masy tarcza noszona była za pomocą dwóch uchwytów, opaski w środku, w którą wkładano przedramię, oraz uchwytu na krawędzi. Trzymana przy piersi osłaniała hoplitę od podbródka po kolana. Jednak, jako że była przymocowana do lewej ręki, zabezpieczała jedynie część jego ciała.
- hełm z brązu, wykuty z jednego kawałka, w stylu korynckim. Był on trwały, gdyż osłaniał twarz, pozostawiając jedynie niewielkie otwory na oczy, nozdrza i usta, oraz opierał się ciosom nie pękając. Od wewnątrz miał skózaną wyściółkę, noszono opaskę podtrzymującą włosy i zapewniającą nieco oparcia.;
- pancerz (*kiryś torsowy*) z brązu lub sztywnego lnu, w pełni zabezpieczał tors hoplity. Pancerz z lnu był klejony z kilku warstw żywicy, grubość około 0,5 cm, poniżej talii pocięty był na pasy, dla zapewnienia większej swobody ruchów, nie nagrzewał się tak szybko. *Kiryś* miał charakterystyczny kształt dzwonu, poniżej pasa znajdował się odgięty na zewnątrz kołnierz, który miał odchyłać sztychy wroga. Tunika o barwie krwi i nasmarowane oliwą loki, stanowiące widok tyleż piękny, co przerażający, przywoływały także bardziej prymitywny świat polowania i śmierci.
- brązowe nagolenniki (*knemides*), poniżej kolan, ukształtowane na podobieństwo mięśni, utrzymywały się łatwo na nogach dzięki swojej elastyczności;
- włócznia (*doru*), wykonana z jesionu, dł. od 2 do 2,5 m, waga 1km, wyposażona w brązowy lub żelazny grot brązowy kolec na tylcu, który służył jako przeciwwaga dla grotu. Kolec pozwalał na zatknięcie włóczni w ziemię, albo walczyć gdyby w zwarciu włócznia pękła. Bronią tą zwykle wykonywano pchnięcia od góry, mierząc grotem w twarz wroga, jednak łatwo było nią pchać od dołu, jeśli hoplita atakował w biegu. Środek drzewca był owinięty linką dla pewności chwytu.
- miecz (*kopis*), ciężki, z jedno sieczną głównią, przeznaczony do cięć z nad głowy. Zarówno ostrze jak i grzbiet były wypukłe, przez co środek ciężkości miecza przesunął się w kierunku szpica.

Bibliografia:

Wielkie Bitwy Historii – Bitwa pod Syrakuzami 415-413 p.n.e.

Wielkie Bitwy Historii – Bitwa pod Termopilami 480 p.n.e.

Wielkie Bitwy Historii – Bitwa pod Salaminą 480 p.n.e.

Wielkie Bitwy Historii – Bitwa pod Maratonem 490 p.n.e.

Figurki:

ZVEZDA – SPARTANS V-IV B.C, skala 1:72, nr. 8068.